

Zunanjetrgovinski posli

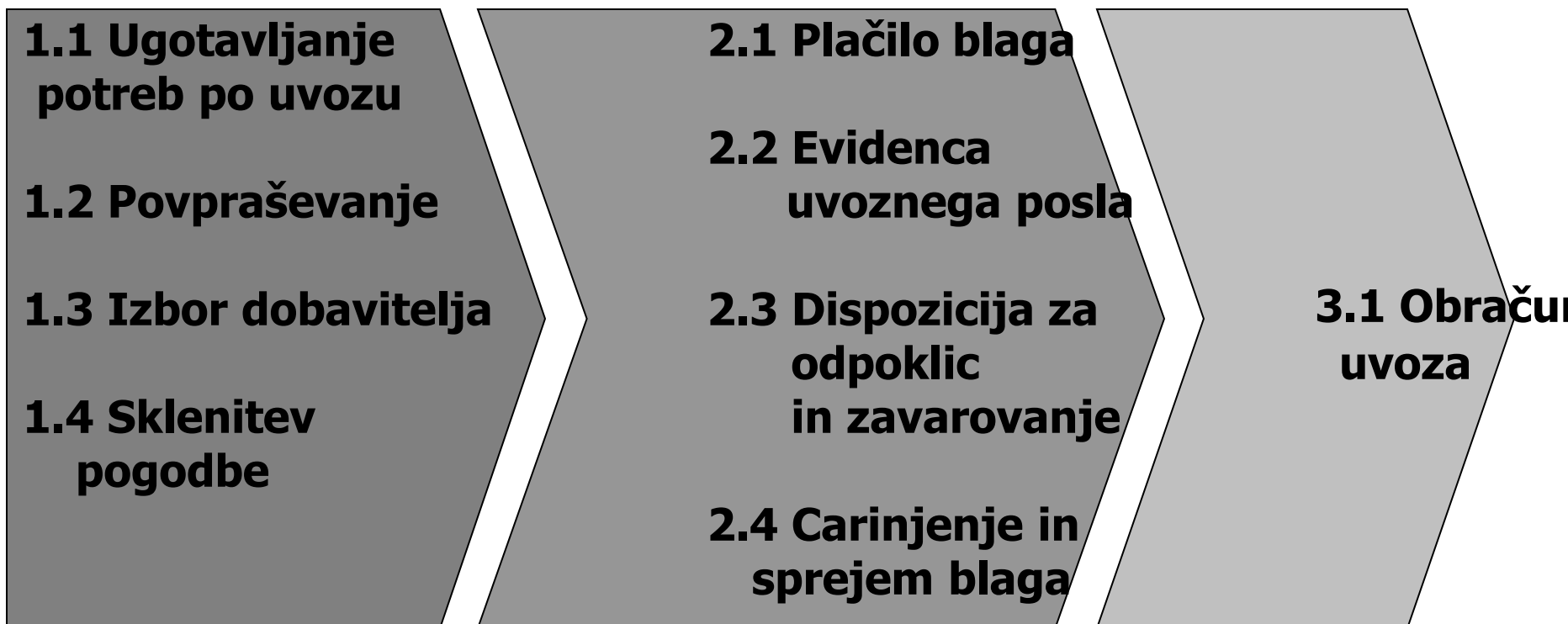
(Uvoz, izvoz ter intrakomunitarni promet)

VRSTE ZUNANJETRGOVONSKIH POSLOV

Z Vstopom Slovenije v EU razlikujemo naslednje vrste prometa blaga:

- UVOZ iz tretjih držav in tretjih ozemelj
- IZVOZ v tretje države in tretja ozemlja
- INTRAKOMUNITARNI PROMET, delimo na:
 - ODPREME skupnostnega blaga članicam Skupnosti (EX)
 - PRIDOBITVE skupnostnega blaga iz članic Skupnosti (IM)

UVOZNI POSEL

**FAZA
PRIPRAVE
POSILA**

**FAZA
IZVEDBE
POSILA**

**FAZA
ZAKLJUČKA
POSILA**

FAZA PRIPRAVE POSLA

1.1 UGOTAVLJANJE POTREB PO UVOZU

- Poslovna priložnost
- Pomanjkanje domačega blaga za tekoče poslovanje
- Neustrezna kvaliteta ali cena razpoložljivega domačega blaga

1.2 POVPRASEVANJE

- Pri izbiri dobavitelja pomagamo z različnimi podatki (internet, gospodarske zbornice, veleposlaništva, revije, katalogi, sejmi,..)
- Pomembna jasnost povpraševanja (jezik)
- Pozor na medkulturološke specifičnosti poslovanja

1.3 IZBOR DOBAVITELJA

- Analiza ponudb in izbor dobavitelja na podlagi: dobavnih pogojev, cene, roka dobave, kvalitete proizvodov, načina plačila, zanesljivosti dobavitelja

1.4 SPLENITEV POGODBE

- Večji, enkratni posli: smiselno skleniti pogodbo
- Manjši, utečeni posli: za posamezen posel lahko samo naročilo, pogodba o sodelovanju na daljši rok

FAZA IZVEDBE POSLA

2.1 PLAČILO BLAGA

- Več možnosti, najbolj razširjena oblika so akreditivi
- Nepoznani kupec/dobavitelj – avans (možnost popustov)

2.2 EVIDENCA UVOZNEGA POSLA

- Služijo lastnim potrebam poslovanja podjetja in nadaljnjemu poročanju

2.3 DISPOZICIJA ZA ODPOKLIC BLAGA IN ZAVAROVANJE

- Odpremne klavzule (INCOTERMS)
- V tej točki posla vključi domači špediter (uvoznik mu posreduje uvozno dispozicijo); nato poveže s tujim špediterjem, ki uredi da blago prispe na cilj

2.4 CARINJENJE IN SPREJEM BLAGA

- Na kraju carinjenja špediter pripravi carinsko deklaracijo za carinski postopek (EUL)
- Potrebni dokumenti za carinjenje: EUL + račun, prevozna listina (CMR), dovoljenje, potrdilo o poreklu
- Carinski organ potrdi carinsko deklaracijo špediterju, blago prepusti uvozniku

FAZA ZAKLJUČKA POSLA

3.1 OBRAČUN UVOZA

- Zbere in uredi vso razpoložljivo dokumentacijo
- Zbere stroške, ki so povezani z uvoznim poslom in ugotovi nabavno ceno blaga (lended cost; ne pokriva iz razlike v ceni)

Primeri zunanjetrgovinskih poslov (uvozni posel) ARC-Kranj, d.o.o.

ARC-Kranj, d.o.o. , www.arc.si

Promet: 3 mia SIT (2005),

35 zaposlenih

Ekskluzivni uvoznik in distributer prestižnih blagovnih znamk (AmbiPur, Natreen, Kiwi, Zewa, Aquafresh, Sensodine, Bic, Corona,...)

Na trgu Slovenije in delno trgih bivše Jugoslavije zastopa več multinacionalnih podjetij: GlaxoSmithKline, Sara Lee, BIC, SCA, Corona, Japan Tobacco International, DCI)

Priprava posla

Agent iz Bolgarije obišče podjetje ARC-Kranj in ponudi bolgarske proizvode (pecivo) za prodajo na slovenskem trgu. Proizvodi so cenovno ugodni in v tej kategoriji ni veliko konkurentov. Iz interneta in preko agenta zbere podjetje o dobavitelju in proizvodih dovolj informacij, da se odloči za prvo (testno) naročilo. Iz ocenjene prodaje oblikuje povpraševanje in ga pošlje dobavitelju. Za prvo testno naročilo se pogodba še ne sklene (začnejo se usklajevati določeni pogodbeni parametri; rok plačila, ekskluzivnost, rok trajanja ob dobavi, ocena letne prodaje, prispevek za pospeševanje prodaje,...). Pošlje se le naročilo, ki ga dobavitelj potrdi (klavzula EXW, specificirane samo količine, cene). ARC poskrbi za transport in špediterja.

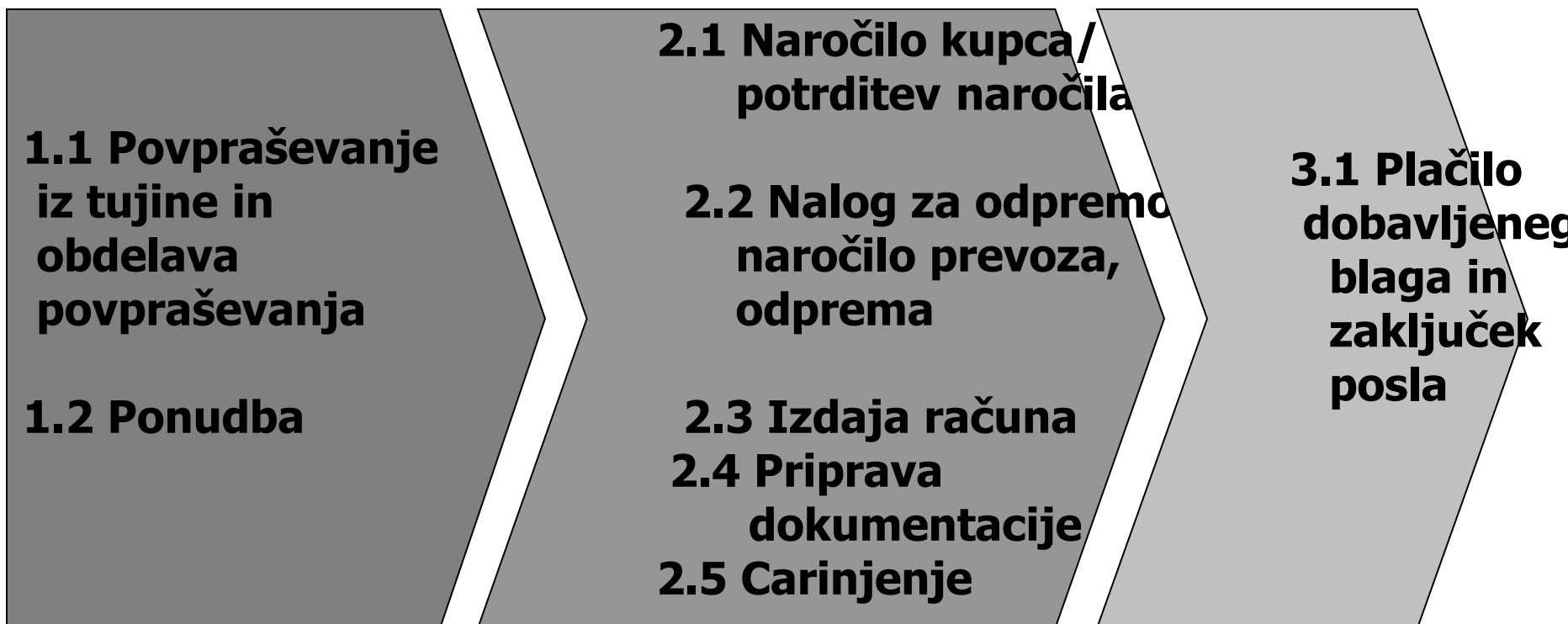
Izvedba posla

Blago se plača vnaprej (majhen znesek, prvo naročilo, popust). Nabavna služba ARC pošlje špediterju (Intereuropa) uvozno dispozicijo, slednji pa sestavi carinsko deklaracijo in jo predloži carinarnici. Potrjeni dokumenti se ponovno vrnejo špediterju, blago pa napoti v skladišče ARCja, kjer blago pregledajo in prevzamejo.

Zaključek posla

V finančah ARCja se zbere vsa uvozna dokumentacija, ponovno preverijo listine in točnost podatkov, nato pa se oblikuje nabavna cena in cena za nadaljnjo prodajo proizvodov.

IZVOZNI POSEL

**FAZA
PRIPRAVE
POSLA**

**FAZA
IZVEDBE
POSLA**

**FAZA
ZAKLJUČKA
POSLA**

FAZA PRIPRAVE POSLA

1.1 POVPRASEVANJE IZ TUJINE

- Obstoje tveganj (neplačila !!!)
- Preverjanje razpoložljivosti blaga / dobavnih rokov
- Preverjanje (bonitete) kupca

1.2 PONUDBA

- Potencialnemu kupcu pošljemo ponudbo (cena, plačilni pogoji, transportna klavzula, dobavni rok)
- Preverjanje prejema in razumljivosti ponudbe

FAZA IZVEDBE POSLA

2.1 NAROČILO KUPCA IN POTRDITEV NAROČILA

- Pregled, uskladitev in potrditev naročila

2.2 NALOG ZA ODPREMO, NAROČILO PREVOZA IN ODPREMA

- Prenos kupčevih navodil na razne subjekte (špediter, skladišče,...)
- Ureditev prevoznega sredstva za transport blaga
- Ob nakladanju izda ODPREMNICI (opis blaga, količina, namembni kraj, vrsta prevoza,...)

2.3 IZDAJA RAČUNA

- Na osnovi prejete odpremnice (skladišče) se izda račun
- Račun osnova za pripravo ostalih dokumentov (natančnost!)

2.4 PRIPRAVA DOKUMENTACIJE

- Naloga izvoznika pripraviti celotno dokumentacijo za potek carinskega post.
- DOKUMENTACIJA: carinski račun (žigosan!), carinska deklaracija, mednarodni transportni list, potrdilo o izvoru blaga, ostali dokumenti (če zahtevano)

2.5 DISPOZICIJA ŠPEDITERJU

- Dodatna navodila za špediterju za opremo blaga v tujino (+ priprava carinske deklaracije)

FAZA ZAKLJUČKA POSLA

3.1 CARINJENJE – CARINSKI POSTOPEK

Ko zbrana dokumentacija, začne carinski postopek za izvoz blaga (faze)

- Vložitev carinske dokumentacije pristojni carinarnici
- Predložitev blaga carinarnici
- Pregled dokumentacije in kontrola podatkov
- Pregled blaga in transportnega sredstva
- Zapečatenje carinskega sredstva s carinsko plombo
- Obračun carine
- Kontrola prehoda pošiljke čez mejo (overi na računu in deklaraciji)

3.2 PLAČILO DOBAVLJENEGA BLAGA IN ZAKLJUČEK POSLA

- Plačilo dogovorjene cene in zaključek posla
- Plačilo nižjega zneska (reklamacije/goljufanje)
- Razlike med specifikacijo blaga in prevzetim blagom /odstopanja od kakovosti (reklamacijski zapisnik) – kasnejše uskladitve

Primer izvoznega posla – ARC-Kranj, d.o.o.

Priprava posla

ARC – Kranj je ima na hrvaškem svojo hčerinsko podjetje, kamor izvažajo določene proizvode (kozmetika, deodoranti), ki se zaradi majhne količine (prihranek na transportu, skladiščne kapacitete) uvozijo sprva v Slovenijo. Hčerinsko podjetje nato poskrbi za njihovo nadaljnjo prodajo in distribucijo na hrvaškem.

Izvedba posla

Ob prejemu naročila iz Hrvaške, skrbnik dotične blagovne znamke preveri razpoložljivost izdelkov in potrdi naročilo iz Hrvaške. Nato naročilo s količinami in definiranimi cenami posreduje v oddelek logistike in v skladišče. Oddelek logistike kontaktira špediterja in organizira transport. Ker gre za povezani osebi (zaupanje), pogodba ni potrebna.

V skladišču se na podlagi naročila izdelki zložijo na palete in ovijejo v folijo (zaradi lažjega transporta). Pripravi se pakirna lista (seznam blaga po kartonih), ki je osnova za pripravo računa (oddelek financ).

V dogovoru s kupcem, referent sestavi izvozno dispozicijo (vsebuje vse ustrezne podatke), s katero posreduje izbranemu špediterju navodila za carinjenje pošiljke. Špediter sestavi carinsko deklaracijo in jo predloži izbrani carinarnici v pregled in potrditev. Po zaključenem carinskem postopku je blago na poti do prejemnika (v Zagrebu).

Zaključek posla

Referent v oddelku logistike ARCja preveri pravilnost podatkov v EUL in dokument arhivira. S prejemom plačila je izvozni posel zaključen.

PRIDOBITEV SKUPNOSTNEGA BLAGA iz članic skupnosti

S 1.5.2004 sprememba poimenovanja (IM → Pridobitev blaga)

Obsega iste faze kot uvoz (priprava, izvedba, zaključek posla)

Precej poenostavljen in hitrejši

Od uvoznega posla se loči po:

- Ni čakanja vozil na mejnih prehodih znotraj skupnosti
- Ni carinsko – špediterske dokumentacije
- Izdajanje carinske deklaracije (v poslu pridobitve jo nadomešča obrazec za INTRASTAT; obravnava statistiko blagovne menjave skupnostnega blaga; po vzoru EUL)

Dodatne obveznosti:

Mesečno poročanje Intrastatu o prejemu blaga

- Dodatno kvartalno poročanje o prometu po identifikacijskih številkah in državah
- Obračun DDV za pridobivanje blaga iz EU

Primer pridobitve skupnostnega blaga – ARC-Kranj, d.o.o.

Priprava posla

Za opravljanje svoje osnovne dejavnosti - trgovine na debelo, podjetje ARC-Kranj uvaža različne proizvode multinacionalnega podjetja s sedežem na Nizozemskem. Med drugim uvaža razne osvežilce, ki jih v Sloveniji nadalje preprodaja trgovini na drobno (Mercator, Spar, Tuš,..), ti pa naprej končnim potrošnikom.

Dobavitelj je stalni, velja 3-letna pogodba, kjer so definirani splošni pogoji poslovanja (minimalne zaloge, trans. klavzula, čas dostave, plačilni rok,...)

Izvedba posla

Naročilo se odda, ko je zaznano povečano povpraševanje (akcije) ali padec zaloge. Dobavitelj naročilo potrди (delno ali v celoti). Dobavitelj pošlje račun sprva po faksu, nato pa še po pošti. Ob prispetju blaga v skladišče se izvede količinski in kakovostni prevzem. Ugotovijo se razlike, o katerih se poroča dobavitelju.

Zaključek posla

Izvede se plačilo.

Blagovni tok se vnese v obrazec za poročanje Intrastatu.

ODPREMA SKUPNOSTNEGA BLAGA članicam skupnosti

S 1.5.2004 sprememba poimenovanja (EX → ODPREMA blaga)

Identičen postopku pridobitve blaga (slovensko podjetje kot dobavitelj, kupec iz države članice Skupnosti)

- Precej poenostavljen in hitrejši
- Enake dodatne obveznosti kot pri pridobitvi skupnostnega blaga

Primer odpreme skupnostnega blaga – ARC-Kranj, d.o.o.

Priprava posla

Podjetje ARC – Kranj po enoletnem testnem obdobju lansiranja (nove) nepoznane blagovne znamke na slovenskem trgu ugotovi, da trg izdelkov ni sprejel. Odloči se za umik s trga. Na zalogi ima presežne zaloge proizvodov, ki bi jih moral razprodati pod nabavno ceno. Dogovori se z distributerjem iste blagovne znamke na Madžarskem za odkup preseže zaloge. Uskladita pogoje za odkup.

Izvedba posla

Distributer na Madžarskem organizira transport. Na podlagi naročila kupca, se v skladišču pripravijo ustrezni izdelki. ARC pripravi dobavnico, tovorni list ter izda račun (z ustreznimi elementi).

Zaključek posla

Blagovni tok se vnese v obrazec za poročanje Intrastatu. Ob plačilu računa je posel zaključen.

Hvala za pozornost!